

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 835/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

27/2010. (I. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2009. szeptember 9-én előterjesztett **panaszát** a 2010. január 27-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. szeptember 9-én adta postára beadványát, amelyben sérelmezte, hogy 2009. szeptember 5-én este – válogatott labdarúgó mérkőzés után – előállították egy számára ismeretlen személy nyilatkozata alapján, aki megvádolta őt és társait azzal, hogy bántalmazták. A panaszos nem az „előállítás végrehajtásával szemben”, hanem az előállítás ténye miatt terjesztette elő a panaszt, azt sérelmezve, hogy csak az őket megvádoló személyt hallgatták meg a helyszínen, őt és társait nem, noha ilyen módon tisztázható lett volna a helyzet.

¹

Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A kapott iratok alapján az alábbiak állapíthatóak meg.

1) Az elfogásról készült rendőri jelentés szerint a panaszost a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, a (4) bekezdés szerint átvizsgálták, és vele szemben az Rtv. 33. § (1) a) pontja alapján – szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten érést követően – elfogást alkalmaztak. Kényszerítő eszközt az intézkedés során nem kellett igénybe venni.

A jelentést tevő rendőr a kérdéses napon csapatszolgálati feladatokat látott el, amikor a 22 óra 2 perckor kapott parancsnoki utasítás hatására 22 óra 5 perckor a Keleti pályaudvari metróaluljáró kijáratához ment, ahol egy, a mozgólépcső felől érkező, láthatóan riadt személy azzal a kérdéssel fordult hozzá, hogy „Látták, hogy mit csináltak?”. A rendőr a személyt megnyugtatta, majd meghallgatta. Az érintett elmondta, hogy „pár másodperce”, amikor a lépcsőn haladt felfelé, 7-8 személy körbeállta, és sértő kifejezések közepette ütni kezdték, lökdösték visszafelé a lépcsőn, a haját tépték, majd több oldalról rúgásokat érzett. Közölte, hogy gyorsan történt az eset, nem tudja, hogy pontosan kik voltak, csak azt, hogy az a társaság, amely korábban előtte haladt.

Ekkor a rendőr észlelte, hogy egy hét főből álló társaság a metróaluljáró irányába halad „feltűnően sietve”. A meghallgatott személy a társaság tagjaiban felismerte bántalmazóit, ezért a rendőr megállásra szólította fel, majd igazoltatta őket. A rendőri jelentés szerint a panaszolt viselkedés kihívóan közösségellenes, erőszakos, és egyúttal alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ezért úgy ítélte meg, hogy a társaság cselekménye bűncselekmény, ezért elő kell őket állítani. A panaszost – mint a csoport egyik tagját – 22 óra 20 perckor állították elő a Gyorskocsi utcai fogdába, ott sérülés- és panaszmentesen adták át. A panaszos fogdába szállítását a biztosításban részt vevő szállító tagállomások végezték.

A jelentés szerint a panaszossal és társaival szemben a rendőrhöz forduló személy mentőt nem kért, mivel sérülései felületes hámsérülések voltak. A jelentést író rendőr a helyszínen tanúkutatást végzett, amely azonban eredményre nem vezetett.

A jelentés rögzíti, hogy az eljáró rendőr a panaszossal szemben az elkövetett cselekmény miatt büntető feljelentést tett.

A parancsnoki kivizsgálás szerint a leírt intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

2) A jelentés szerint a panaszost 22 óra 10 perckor tájékoztatták a védelemhez való jogáról, az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján részére tájékoztatót adtak át az előállítás okáról, majd igazolást az előállítás időtartamáról.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos szabadságát 22 óra 10 perctől másnap 4 óra 20 percreg korlátozták, sérülése vagy panasza nem keletkezett, az öt órát meghaladó előállításakor részére járó ételmezést nem kérte. A jelentés szerint 22 óra 20 perckor, az adatlap szerint 22 óra 30 perckor adták át a panaszost a fogdán.

A panaszos által aláírt nyilatkozat szerint 2009. szeptember 6-án 1 óra 34 perckor a panaszos által megjelölt jogi képviselő értesítése megtörtént.

3) A BRFK Rendvédelmi Szervek Közrendvédelmi Főosztályának 2009. október 15-én kelt levele szerint a panaszos befogadást megelőző orvosi vizsgálatára 2009. szeptember 6-án 00 óra 15 perckor került sor, a panaszost az előállító helyiségben 00 óra 28 perckor helyezték el, ahonnan 04 óra 20 perckor szabadították.

4) A BRFK Gazdaságvédelmi Főosztályának vezetője 2009. október 27-én kelt levelében közli, hogy a panaszos megalapozottan gyanúsítható volt a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 174/B. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés e) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett, közösség tagja elleni erőszak büntettének elkövetésével. Mivel azonban a panaszos a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományú tagja, kihallgatására a rendőrségen nem került sor, a nyomozati iratokat áttették a Budapesti Nyomozó Ügyészséghez.

III.

A Testület megállapította, hogy az előállítás érintette a panaszos személyi szabadsághoz és tisztességes eljáráshoz való jogát.

A rendőri jelentés szerint a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (1) a) pontja alapján került sor („a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, [...] akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek”). A Testület álláspontja szerint azonban a kérdéses ügyben nem tetten érésről volt szó, hiszen maga az intézkedő rendőr nem észlelte a bűncselekmény elkövetését, hanem csupán a hozzá forduló sértett elmondásából értesült az eseményekről. A helyzet tartalmilag tehát nem különbözik attól, mint amikor a rendőr például egy az ügyeletre tett bejelentés alapján kezdi keresni a feltételezett elkövetőket a bejelentésben megjelölt helyszín közelében.

Mivel pedig nem tetten érésről volt szó, nem állt fent a rendőrnek mérlegelés nélküli kötelezettsége a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy előállítására. Ugyanakkor a bűncselekmény elkövetésének gyanúja esetén tetten érés nélkül is van lehetőség előállításra az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, amely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

Itt az előállítás mérlegelési kérdés, a Testületnek tehát azt kellett vizsgálnia, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján fennállt-e a gyanú azon foka, amely az előállítást

megalapozta. Egyértelmű, hogy az előállítást megalapozó gyanúnak nem kell elérnie azt a fokot, amely ahhoz szükséges, hogy valamely személy egy büntetőeljárásban terheltté váljon. Az előállításnak éppen az a célja, biztosítsa a kellő időt és eszközöket (például a feltételezett elkövető meghallgatásának lehetőségét) a rendőrség számára annak eldöntésére, hogy az érintett személy meggyanúsításához szükséges megalapozott gyanú fennáll-e.

A Testület a rendelkezésre álló adatok alapján úgy ítélte meg, hogy a helyszínen tudomására jutott információk ismeretében a rendőr megalapozottan következtetett arra, hogy az előállításhoz szükséges fokú gyanú az adott helyzetben fennáll. A sértett nyilatkozata, a jelentés szerint elszenvedett felületi hámsérülései, továbbá az a tény, hogy felismerni vélte az elkövetőket, valamint a panaszos és társainak feltűnő sietsége ugyanis alátámasztotta annak lehetőségét, hogy a csoport tagjai bűncselekménynek minősülő jogellenes magatartást tanúsíthattak, és ez kellő alapot teremtett a rendőri fellépéshez.

A fentiek alapján a Testület a panaszos előállítását jogszerűnek és indokoltnak tekintette, azzal összefüggésben a panaszos személyes szabadságának csupán jogszerű korlátozását állapította meg, sérelmét azonban nem.

A panaszos panaszában kifejezetten rögzítette, hogy az előállítás tényét (jogalapját) sérelmezi, annak módját (végrehajtását) nem, ezért az előállítással kapcsolatos egyéb körülmények vizsgálatát a Testület nem végezte el.

IV.

A Testület megállapítása szerint az ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását.

Budapest, 2010. január 27.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag